

Oppiminen kuuluu kaikille

Piia Keihäs, Kaisa Honkonen, Sara Vihinen
Suomen eOppimiskeskus ry

bit.ly/SaavutettavuusITK

Siirry www.menti.com ja käytä koodia 1363 7887

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa digipedagogisia taitoja,

joita tarvitaan saavutettavasti ja hybridisti toteutuvassa

opiskelussa, opettamisessa ja ohjauksessa.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

hybridiopetus.fi

Hybridiopetuksen ja -työskentelyn taidot ja tavat
1.9.2021-31.08.2023

Hanke rahoitetaan osana unionin Covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Esitysmateriaalit: bit.ly/SaavutettavuusITK

Mitä on saavutettavuus?

- Saavutettavuudella tarkoitetaan yleisesti sitä, että verkkosivut ja muut digitaaliset sisällöt ovat **kaikkien käytettävissä riippumatta henkilön fyysisistä, henkisistä tai muista rajoitteista.**
- Verkkopalvelua tai sisältöä voidaan käyttää **monella erilaisella päätelaitteella ja verkkoselaimella, sekä tarvittaessa myös apuvälineiden avulla.**
- Saavutettava palvelu on myös **sisällöllisesti ymmärrettävä ja helposti omaksuttava.**

EU-tasoinen
saavutettavuus-
direktiivi

Suomen
Digipalvelulaki

saavutettavuusvaatimukset.fi

Kolme vaatimusta

1. Palvelun ja sen sisältöjen tulee täyttää [saavutettavuusvaatimukset](#). Kyse on 49 kansainvälisen Web Content Accessibility Guidelines 2.1 -ohjeistuksen A- ja AA-tason kriteeristä.
2. Palvelun ja sen sisältöjen saavutettavuus tulee arvioida ja saavutettavuuden tila ja sen mahdolliset puutteet esitellä [saavutettavuusselosteessa](#). Tarjolla on myös [työkalu selosteen täyttämiseen](#).
3. Palvelun tulee sisältää sähköinen palautekanava käyttäjille saavutettavuuspalautteen jättämistä varten. Palautteeseen tulee vastata 14 päivässä.

Keitä laki velvoittaa?

- Viranomaiset
- Julkisoikeudelliset yhteisöt
- Osa järjestöistä rahoituksesta riippuen (mm. STEA)
- Julkisella rahalla kehitetty tuote tai palvelu
- Yksityiseltä sektorilta finanssiala, vakuutusyhtiöt, infrastuktuuripalvelut

Saavutettavuus selvitys

- Toteutimme keväällä 2022 saavutettavuus selvityksen opetusteknologioita kehittäville organisaatioille.
- Selvityksellä kartoitettiin,
  - miten saavutettavuus on huomioitu teknologiaratkaisuissa
  - miten saavutettavuustyö on organisoitu
  - millaisia asenteita organisaatioissa on saavutettavuutta ja saavutettavuustyötä kohtaan
- Ensimmäisessä vaiheessa kysely, jonka perusteella osa kutsutaan vielä tarkentavaan haastatteluluun syksyllä 2022.

Saavutettavuuden huomioiminen tällä hetkellä

- **Huomioiminen on vaihtelevaa.**
- Kokonaisuus vs. joku saavutettavuuden osa
- Osalla organisaatioista oli tarkat suunnitelmat saavutettavuuden suhteen ja he käyttivät ulkopuolista apua saavutettavuuden toteuttamisessa.
- Osa kertoi pilotoineensa tuotteensa saavutettavuutta aitojen käyttäjien kanssa.
- Osa kertoi tuotteensa olevan saavutettavuusarvioitu.
- Enemmistö oli kerännyt palautetta tuotteensa saavutettavuudesta.

Saavutettavuuden merkitys liiketoiminnalle

- Tällä hetkellä saavutettavuus koettiin jonkin verran merkitykselliseksi liiketoiminnassa.
- Vastaajat näkivät tilanteen muuttuvan 5-10 vuoden kuluttua ja saavutettavuudesta tulevan erittäin merkityksellistä tulevaisuudessa.

Soveltamisen esteet

- **Kyselyssä saavutettavuuden soveltamisen esteiksi nähtiin**
  - osaamisvaje
  - puutteelliset taloudelliset resurssit
  - muut syyt kuten aikataulupaineet ja asiakkaiden ymmärtämättömyys saavutettavuuden hyödyistä.
- **Saavutettavuuskoulutusta tai -osaamista toivotaan eniten**
  - saavutettavuustyökaluista ja -arvioinnista
  - saavutettavuuden huomioimisesta tuotekehityksessä
- **Vastaajat kaipaisivat tietoa myös**
  - eri käyttäjäryhmien tarpeiden huomioimisesta
  - saavutettavuuden velvoittavuudesta
  - uusista lakipykälistä

Työ on pitkäkestoista ja vasta alussa

- Pitkäjänteistä digipalvelujen parantamista, uudenlaista ajattelutapaa ja yhteistyötä, jossa voittajia ovat sekä toimijat että käyttäjät.
- Kehitettävää löytyy aina.
- **Tärkeintä on aloittaa:** saavutettavuuspalautteen kerääminen, saavutettavuustestaus sekä saavutettavuuden suunnittelu ovat hyviä lähtökohtia.

Koonti opetusteknologiakyselystä

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Kelpaisiko miljoona uutta asiakasta?

- Saavutettavuuden merkitys on kasvussa myös yrityksissä, joita laki ei velvoita.
- **Saavutettavuus tuo digipalvelujen ääreen uusia asiakkaita** eli heitä, joille digipalvelujen käyttö on aiemmin ollut vaikeaa tai mahdotonta.
- Myös **hakukoneet** löytävät tiedon paremmin saavutettavilta sivuilta.
- **Yli miljoona suomalaista tarvitsee saavutettavuuden huomioimista päivittäin**, mutta sen lisäksi lähes kaikille tulee elämässään tilanteita, joissa siitä on hyötyä (esimerkiksi tekstitys auttaa, kun videon ääniä ei kuule hälyisässä tilassa).

Havaintoja

- **Erilaiset digitaaliset palvelut ovat isossa roolissa opetuksessa kaikilla kouluasteilla lapsista aikuisiin.**
  - Tuottamalla saavutettavia opetusteknologiaratkaisuja edistetään oppijoiden tasavertaista mahdollisuutta osallistua oppimiseen.
  - Saavutettavuudesta hyötyvät kaikki
-
- Oppimisen esteenä ei saa olla heikentynyt kuulo, värisokeus, motoriset haasteet tai muut vastaavat vaikeudet.
  - **Saavutettavuus jonkin verran tuttua, mutta tarvitaan lisää koulutusta, kokemusta ja ymmärrystä (asenne ratkaisee)**

hybridiopetus.fi

Hanke rahoitetaan osana unionin Covid-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.

Esitysmateriaalit: bit.ly/SaavutettavuusITK

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

